n.) 1 How great, how far, how much, how many, of what extent or qualities (having an interrogative force); कियान्कालस्तवैवं स्थितस्य संजातः Pt. 5; N. 1. 130; अयं भूतावासो विमृश कियतीं याति न दशां Sânti. 1. 25 ; ज्ञास्यसि कियद्भुजौ मे रक्षति S. 1. 13 ; कियदवशिष्टं रजन्याः S. 4. –2 Of what consideration, *i. e.* of no account, worthless ; राजेति कियती मात्रा Pt. 1. 40 ; मातः कियंतोऽरवः Ve. 5. 9. –3 Some, a little ; a small number, a few (having an indefinite force); निजहृदि विकसंतः संति संतः कियंतः Bh. 2. 78; त्वदभिसरणरभसेन वलंती पतति पदानि कियंति चलंती Gît. 6.–**Comp.**—एतिका effort, vigorous and persevering exertion. —कालम् *ind.* 1. how long. –2. some little time. —चिरं *ind.* how long; कियाचिरं श्राम्यसि गौरि Ku. 5. 50. —दूरं *ind.* 1. how far, how distant, how long ; कियद्दूरे स जलाशयः Pt. 1; N. 1.137. –2. for a short time, a little way.

कियाहः A horse of a red or bay colour.

किरः A hog.

किरकः 1 Ascribe. 2 A pig.

किरणः [कृ-क्यु Un. 2. 81] 1 A ray or beam of light, a ray (of the sun, moon or any shining substance); रविकिरणसहिष्णु S. 2. 4; एको हि दोषो गुणसंनिपाते निमज्जतींदोः किरणेष्विवांकः Ku. 1. 3; Sânti. 4. 6; R. 5. 74; Si. 4. 58; °मत्त radiant, brilliant. –2 A small particle of dust. –3 The sun. –**Comp.** —मालिन् *m.* the sun.

किरातः [किरं पर्वतभूमिं अतति गच्छतीति किरातः] 1 N. of a degraded mountain tribe who live by hunting, a mountaineer; वैयाकरणकिरातादपशब्दमृगाः क्व यांतु संत्रस्ताःयदि नटगणकचिकित्सकवैतालिकवदनकंदरा न स्युः ॥ Subhâsh.; Pt. 1. 17; पर्यंताभ्रविभिन्निजस्य सदृशं नाम्नः किरातैः कृतं Ratn. 2. 3; Ku. 1. 6, 15. –2 A savage, barbarian. –3 A dwarf. –4 A groom, a horseman. –5 N. of Siva in the disguise of a Kirâta. —ताः (pl.) N. of a country. –**Comp.** —अर्जुनीयं N. of a poem by Bhâravi (in which the combat of Arjuna with Siva in the form of a Kirâta or mountaineer is poetically described). —आरिन् *m.* an epithet of Garuda.

किरातिः *f.* 1 The Ganges. –2 An epithet of Durgâ.

किराती 1 A female Kirâta, a woman of the Kirâta tribe. –2 A woman who carries a fly-flap or chowri; R. 16. 57. –3 A bawd, a procuress. –4 Pârvati in the disguise of a Kirâtî. –5 The celestial Gangâ.

किरिः [किराति भूमिं, कृ-इक्] 1 A hog, boar. –2 A cloud.

किरिटिः The fruit of the marshy date tree.

किरीटः,-टं [कृ-किटन् ; Un. 4. 184] 1 A diadem, crown, crest, tiara ; किरीटबद्धांजलयः Ku. 7. 92. –2 A trader.– **Comp.**—धारिन् *m.* a king. —मालिन् *m.* an epithet of Arjuna.

किरीटिन् *a.* [किरीट-इनि] Wearing a crown or diadem; Bg. 11. 17, 46; Pt. 3. —*m.* N. of Arjuna ; Bg. 11. 35. (Mb. thus accounts for the name :—पुरा शकेण मे बद्धं युध्यतो दानवर्षभैः। किरीटं मूर्ध्नि सूर्याभं तेनाहुर्मां किरीटिनं ॥).

किर्मिः *f.* 1 A hall, building. –2 An image of gold or iron. –3 The Palâsa tree.

किर्मीर *a.* Variegated, spotted. —रः 1 N. of a Râkshasa slain by Bhîma ; Ve. 6. –2 The variegated colour. –3 The orange tree. –**Comp.** —जित्, -निषूदनः, -सूदनः epithets of Bhîma.

किर्मीरित *a.* Variegated, spotted.

किर्याणी A wild hog.

किल् I. 6 P. (किलति, किलित) 1 To be or become white. –2 To freeze. –3 To play, sport. —II. 10 P. 1 To urge, instigate. –2 To throw, cast, send.

किलः 1 Play, trifling. –**Comp.** —किंचितं amorous agitation, weeping, laughing, being angry &c. in the society of a lover ; स्थिते वीर विराजते परं दमयंतीकिलकिंचितं किल N. 2. 44.

किल *ind.* 1 Verily, indeed, assuredly, certainly ; अर्हति किल कितव उपद्रवं M. 4; इदं किलाव्याजमनोहरं वपुः S. 1. 18. –2 As they say, as is reported (showing report or tradition ऐतिह्य); बभूव योगी किल कार्तवीर्यः R. 6. 38, 13. 51 ; जघान कंसं किल वासुदेवः Mbh. –3 A feigned action (अलीक); प्रसह्य सिंहः किल तां चकर्ष R. 2. 27; Mu. 7. 9; पश्यत्यगाधे किल जातसंभ्रमा Ki. 8. 48, 11. 2. –4 Hope, expectation or probability ; पार्थः किल विजेष्यते कुरून् G. M. –5 Dissatisfaction, dislike ; एवं किल केचिद्वदंति G. M. –6 Contempt ; त्वं किल यौत्स्यसे G. M. –7 Cause, reason (हेतु) ; (very rare). स किलैवमुक्तवान् G.M. 'for he said so'.

किलकिलः,-ला A sound, a cry expressing joy or pleasure; Mâl. 5. 11. —लः An epithet of Siva.

किलकिलायति-ते Den. To make a chattering noise; Bk. 7. 102.

किलाटः Coagulated milk.

किलाटिन् *m.* A bamboo.

किलास *a.* Ved. Leprous. —सं 1 A white leprous spot. –2 A blotch, scab. –3 A kind of leprosy.

किलिंजं 1 A mat. –2 A thin plank of green wood, board; also किलिंचं.

किलिंजकः 1 A mat. –2 A screen or twist of grass.

किलिमं The fir or pine tree.

किल्विन् *m.* A horse.

किल्विषं 1 Sin; Ms. 4. 243; 10. 118; Bg. 3. 13, 6. 45; R. 11. 34. –2 A fault, offence, injury, guilt; Ms. 8. 235. –3 A disease, sickness.

किशलं A sprout, shoot.

किशलयः,-यं A sprout, a young shoot; see किसलय.

किशोरः [Un. 1.65] 1 A colt, cub, the young of any animal; केसरिकिशोरः &c. –2 A youth, lad, a boy below fifteen, a minor in law (अप्राप्तव्यवहार). –3 The sun. —री A maiden, a young woman.

किष्किधः,-ध्यः 1 N. of a country. –2 N. of a mountain situated in that country. —धा,-ध्या N. of a city, the capital of Kishkindha.

किष्कु *a.* Vile, contemptible, bad. —ष्कुः *m.* or *f.* 1 The fore-arm.–2 A cubit, span. –3 An instrument for measuring lengths.

किसलः,-लं, किसलयः,-यं A sprout, a young and tender shoot or foliage; अधरः किसलयरागः S. 1. 21; किसलयमलूनं कररुहैः 2.10; किसलयैः सलयैरिव पाणिभिः R. 9. 35.

कीकट *a.* (टी *f.*) 1 Poor, indigent. –2 Miserly. —टाः (pl.) N. of a country (Behar). —टः A horse.